

Irsk Ulvehund i praksis

af Jette Holm Jensen

Heldigvis er ulvehunden så speciel, at den sjældent lander hos folk, der ikke har foretaget grundige forundersøgelser og tænkt sig godt om inden, de vælger en Irsk Ulvehund. Typisk har førstegangskøbere ønsket sig en ulvehund i årevis efter at have mødt en eller flere tiltalende repræsentanter for racen, som har gjort et dybt indtryk.

Af den grund - og fordi det generelt er ret taknemligt at være ulvehundeejer - er det meget sjældent, at en ulvehund og dens familie ikke lever lykkeligt sammen til deres dages ende.

Der er dog nogle forhold, du skal gøre dig klart inden beslutningen om at få ulvehund træffes, og herunder har jeg forsøgt at medtage de væsentligste – ud fra egne erfaringer og holdninger.

Størrelse

Ulvehunde er store på godt og ondt. Derfor gør de alting i stor skala:

De tisser og besørger i stort format, de graver store huller i haven, trækker selv velvoksne planter op med rod, brækker grene og kviste af havens træer og buske, sætter store fodspor på gulvene, der gror megen pels på dem, de fylder godt op på skødet, i sofaen og i bilen, er tunge og uhåndterlige, hvis de ikke kan eller vil flytte sig selv, de kan nå langt ind over køkken- og spiseborde med vådt skæg og begær efter lækkerier, nyder at slikke ansigter på børn eller siddende voksne, kommer nemt til at vælte ting og små børn, og de har kræfter til at trække selv stærke voksne omkuld, hvis de er i snor og får øje på noget spændende.

Unge ulvehunde, der keder sig, kan være ret opfindsomme til at underholde sig selv med inventar og løse genstande, når du ikke er til stede eller er uopmærksom, og under uheldige omstændigheder kan de anrette ret betydelige skader på boligen både inde og ude.

Pladsforhold

En ulvehund er meget stor, og i visse henseender er den pladskrævende. Både den selv og dens seng optager en del plads, især i en mindre bolig.

Til gengæld er den ikke aktiv ret mange timer i døgnet men foretrækker at tilbringe det meste af sit liv med at ligge ned. Derfor har den brug for en passende stor, blød liggeplads, så den ikke får væskeansamlinger på albuerne af at ligge for hårdt.

Selv om ulvehunden ikke skal aktiveres og motioneres i samme omfang som f.eks. en jagt- eller brugshund, så er det vigtigt, at den har daglig adgang til bevægelsesfrihed. Det betyder ikke, at den kræver en stor bolig og en stor have, men summen af faciliteter, den kan udfolde sig på uden at være i snor, skal være tilstrækkelig.

Hvalpe er mere aktive end voksne og har brug for mange gange dagligt at færdes frit udendørs i naturligt terræn, hvor de kan løbe omkring, lege med ting og jævnbyrdige hunde, grave i jorden, tygge på grene og planter og udforske omgivelserne på deres egen måde.

De må ikke overbelastes med lange gåture eller voldsom leg med ældre hunde, men de har brug for at bevæge sig ofte, i små doser og på mange forskellige måder for at udvikle en stærk muskulatur, der kan klare deres store vægt.

Den voksne ulvehund behøver færre men længere udflugter og bevæger sig ellers stiltørdigt rundt i hus og have - når den ikke lige ligger og hviler.

Jeg har adskillige gange solgt ulvehunde til mennesker, der boede i selv mindre lejligheder, og det har fungeret udmærket, men kræver særlige forudsætninger. Der skal umiddelbart i nærheden af lejligheden være et grønt område, der kan fungere som "egen have", og hvor hunden uden risiko for sig selv eller andre kan og må færdes, også uden snor. Der skal også være mindst ét medlem af husstanden, som flere gange dagligt med passende mellemrum både kan og vil tage hunden med til dette område.

De fleste, der anskaffer en ulvehund, bor i hus og har en have, som hunden har lov at "hærge" en større eller mindre del af. Det er ikke muligt at motionere en enlig ulvehund ved at lukke den ud i en have, men der kan den tulle rundt efter egen lyst og på forskellig måde underholde sig selv.

To eller flere jævnbyrdige hunde, der lever sammen, kan få tilstrækkelig motion ved at lege med hinanden på et passende stort areal, men ellers skal du regne med dagligt at skulle ud at gå eller køre i bil til et sted, hvor hunden kan løbe frit, så den kan strække ud og bruge sine kræfter. Uanset alder får en ulvehund hurtigt brændt sin energi af, bliver træt og vil gerne hjem at hvile sig. Den hverken behøver eller ønsker motion i form af kilometerlange vandreture eller løb ved siden af en cykel.

En del mennesker mener, at de kan opdrage en hund til at holde sig inden for deres ejendom uden, at der er opsat egentlige fysiske forhindringer. Det er alt for risikabelt i et lille, tæt befolket land som Danmark.

I 1995 foretog Irsk Ulvehundeklub en undersøgelse af dødsårsager blandt de foregående 5 års registrerede ulvehunde for at vurdere omfanget af dødsfald blandt unge hunde. Overraskende viste det sig, at trafikdrab var en af topscorerne.

Som hundeejer er det dit ansvar, at din hund ikke bliver indblandet i trafikuheld. Ulvehunde er tit udstyret med både jagtinstinkt og nysgerrighed og er i stand til at løbe meget langt meget hurtigt. Derfor kan de på ingen tid risikere at komme på tværs af en færdselsåre, også selv om du synes, du bor afsides.

Det er således helt nødvendigt, at du har et forsvarligt indhegnet område på din ejendom, hvor hunden kan færdes trygt, også uden opsyn.

Fodring

Jeg har ikke tal på de gange, jeg er blevet spurgt, hvor mange rugbrød, en ulvehund spiser om dagen. For de fleste synes det logisk, at en kæmpehund spiser kæmpemåltider, men bortset fra vækstperioden er det ikke tilfældet.

Som tidligere beskrevet er den voksne ulvehund ikke ret aktiv, og derfor har den i forhold til sin størrelse et beskedent foderbehov. De fleste klarer sig fint på mellem et halvt og et helt kg godt hundefoder pr. dag (store hanner skal have mere foder end små tæver), så de er ikke dyrere at have på kost end mange aktive mellemstore hunderacer.

Men hundefoder af god kvalitet er dyrt, så du skal regne med at udgiften til foder til én udvokset ulvehund ligger fra 600 kr pr.måned og opefter.

For at sikre en korrekt ernæring er det vigtigt at bruge kvalitetsfoder til hunde. Der findes på markedet et rigt udvalg af forskellig type og smag, mange er endda beregnet netop til meget store hunderacer og det alderstrin, hvor hunden aktuelt befinder sig.

På grund af deres hurtige vækst er det især vigtigt, at hvalpe og unghunde fodres korrekt, og de har brug for forholdsvis større mængder foder end voksne. Godt hvalpe- og unghundefoder er dyrere end voksenfoder, så du skal regne med, at det er dyrt at fodre en ulvehund i vækst.

Sovs, kartofler og leverpostejmadder dækker ikke en hunds ernæringsbehov, men det er i orden at supplere hundefoderet med små mængder madrester.

Pelspleje

Ulvehundepels har en naturlig tendens til at se pjusket ud, og effekten af en grundig gennembørstning holder sjældent mere end få timer. Alligevel skal du regne med at gå hele hunden over med børste/kam en gang eller to om ugen, da der ellers på udsatte steder kan dannes filtrede kager, som er et mareridt for både hunden og dig at få redt ud senere.

Flottest bliver hunden, hvis pelsen trimmes lidt af og til. Trimning vil sige, at lange, døde hår plukkes af med fingrene eller en trimmekniv, og at hundens omrids fremhæves. Det kan foregå på en trimmesalon, men det er rarere for hunden, hvis du selv tager det lidt ad gangen. Hunde, der udstilles, er for det meste trimmet til det pæneste mulige udseende.

På billederne herover ses den samme hund med 2 dages mellemrum - utrimmet og trimmet.

Træning

Det er en god idé at gå til lydighedstræning (gerne hvalpemotivation) med hunden, mens den er ung. Det bidrager til socialiseringen af den, udvikler kommunikationen, forståelsen og samarbejdet mellem dig og hunden, og det er praktisk i det daglige, at den har lært at adlyde nogle simple kommandoer.

Du kan også selv træne din hund derhjemme uden at deltage i et kursus - hvis du har selvdisciplin nok til at gennemføre et nogenlunde konsekvent træningsprogram uden "piskan over nakken".

Heldigvis er de fleste ulvehunde fintfølede og hurtigt opfattende og gode til at finde sig til rette med husordenen, også uden at gennemgå målrettet træning.

Ved enhver form for træning af en ulvehund skal du være klar over, at ulvehunde - uanset art og

mængde af belønning - ikke gider gentagelser og har svært ved at bevare interessen for træningsøvelser mere end ca. 10 minutter ad gangen. Derfor er det vigtigt dels ikke at have for store ambitioner og dels at holde seancerne korte og stoppe mens legen er god. Det kan være svært at gennemføre, hvis du deltager i holdundervisning, som typisk varer en time, men så må du tage nogle ekstra pauser, hvor du lader hunden beskæftige sig med noget, den har lyst til.

Hunden her på billedet er et af de temmelig sjældne eksempler på, at enkelte individer med meget motiverede og dygtige ejere kan drive det til noget med lydighedstræning.

Hvis du deltager i et træningsprogram og bor på en måde, så du jævnligt har hunden i bil og færdes med den på steder, hvor den møder fremmede mennesker, hunde, trafik og andre forskelligartede indtryk, vil den automatisk lære, at det er normalt og ufarligt.

Modsat hvis du bor isoleret, sjældent har fremmede i huset og kun undtagelsesvis tager hunden med nogen uvante steder, vil den - uanset hvor stabilt et temperament, den måtte være født med - ende som et "Guds ord fra landet", som opfatter alt undtagen hjemmet og familien som farligt.

Hvalpe skal socialiseres, d.v.s. gradvis vænnes til biler, børn, fremmede mennesker, mange slags støj, uvante omgivelser etc., hvis de som voksne skal kunne færdes trygt ude i verden.

Temperament

Når ulvehunden har en fortid som storvildtjæger og krigshund tror de fleste, at den er født med viden om sin egen enorme styrke og tilsvarende selvtillid. I virkeligheden aner de færreste ulvehunde, hvor formidable, de faktisk er, og opfører sig lidt som sarte mimoser.

De har et meget blidt og følsomt sind - i lighed med mynder generelt - og bliver nemt mistænksomme, forsigtige eller usikre, hvis de møder nogen eller noget, der er uvant. De fleste vil hellere være "kyllinger" og trække sig tilbage end involvere sig i konflikter eller omstændigheder, de ikke er trygge ved. Derfor lader de sig somme tider intimidere af selv langt mindre hunde, især mens de er unge og/eller på udebane. Det er ikke usædvanligt, at en ulvehund stiller sig bag sin ejer, hvis den opfatter en situation som utryg.

Med alderen får en ulvehund mere selvtillid, og især hunde, der som unge har været usikre, kan med tiden i nogle situationer blive vagtsomme og beskyttende over for ejendom og familie.

Som helhed er en ulvehund dog et dårligt valg for den, der har brug for en stor hund som middel til at stive sin egen selvtillid af og imponere omgivelserne.

Efter mange år med mange ulvehunde har jeg til tider haft hunde, der ikke kunne lide hinanden, og desværre er det forekommet - under forskellige uheldige omstændigheder - at jeg har været vidne til slagsmål mellem mine egne ulvehunde. Følgelig har jeg på nærmeste hold set, hvad ulvehunde er i stand til, når de er virkeligt ophidsede, og det er ekstremt skræmmende. Derfor kan jeg kun sige, at det er godt, de er så blide, venlige og fredselskende, som de er, for ellers ville racen ikke fortjene stemplet som pålidelig familiehund, der netop er en af dens fornemste karakteristika.

Sundhed

Sygdom er noget af det tristeste at få ind på livet hvad enten, det rammer dig selv, dine pårørende, dine dyr eller andre, du holder af. Derfor er de fleste mennesker også fokuserede på at gardere sig mod at få en hund i huset med forhøjet risiko for at pådrage sig sundhedsproblemer.

Hvad de færreste ved er, at de selv udgør den største fare for deres hunds liv. Den ovenfor omtalte undersøgelse fra 1995 af dødsårsager blandt ulvehunde under 5 år var klokkeklar: Af 341 stambogsførte individer var der oplysninger om 270, hvoraf 46 (17%) var døde. Ud af de 46 var 17 (37%) blevet aflivet uden at være syge, dernæst fulgt trafikdrab, infektioner/forgiftninger og skeletlidelser (ingen af dem hoftedysplasi) med hver 5 hunde (11%).

Når ulvehunde bliver aflivet uden at være syge skyldes det, at de på den ene eller anden måde er blevet ubekvemme eller uanbringelige, oftest på grund af ændringer i ejerens personlige forhold (skilsmisse, sygdom, flytning, ændrede arbejdsforhold etc.). Også trafikdrab og forgiftninger skyldes oftest forhold, som ejeren har mere indflydelse på end hunden.

De fleste mennesker, der ser en situation nærme sig, som betyder, at de ikke fortsat kan beholde deres hund, venter til sidste øjeblik med at forsøge at finde et andet hjem til den. Det er selvfølgelig fordi, de holder af den og håber, at der alligevel viser sig en mulighed for at beholde den. Når det ikke lykkes, henvender de sig typisk til opdrætteren, der somme tider, men ikke altid kan hjælpe. Det er ikke nemt med kort varsel at finde et nyt hjem til en "brugt" hund, og man kan ikke uden videre indlemme en fremmed hund i en etableret flok.

Det foranstående er taget med her for at give et bredere perspektiv til opfattelsen af risiko for at miste en hund i utide. Det betyder ikke, at du skal se stort på risikoen for, at netop din hund får sundhedsmæssige problemer.

Det er en kendsgerning, at store hunde - herunder Irske Ulvehunde - generelt ikke lever så længe, som små racer. Hunde er forædlede ulve, og den forædlingsproces, som mennesket har udsat dem for, er ekstremt kortvarig og udygtig i forhold til Moder Naturs millioner af år lange avlsarbejde med ulve (efter devisen: avl mange, slå mange ihjel og må de bedst egnede føre slægten videre). I naturen lever ulve i bedste fald 8-10 år, men under beskyttede forhold kan de blive op til 16 år. Da ulvehunde er beregnet til at nedlægge ulve, er de både større og tungere end ulve, men byggematerialerne er ikke tilsvarende stærkere, og derfor bliver de fleste tidligt slappe eller slidte alene af at holde deres eget store maskineri i gang.

Ifølge både statistikker og mine egne erfaringer er det rimeligt at forvente, at en ulvehund bliver 6-7 år uden at blive ramt af alvorlig sygdom. Når en ulvehund har passeret 6 år er den almindeligvis ikke svækket af alderdom, men den har da sine velmagtsdage bag sig og dermed forøget risiko for at løbe ind i problemer som f.eks. dårligt hjerte eller nyrer, kræft, gigt eller mavedrejning. Noget af dette kan med held behandles i kortere eller længere tid med medicin (hjerte, gigt) eller operation (mavedrejning), andet kan ikke. Der er eksempler på, at ulvehunde er blevet 12-14 år, men det er meget sjældent, og enhver fødselsdag fra og med den 8. skal opfattes som bonus.

Der er visse alvorlige lidelser, som ulvehunde har en forøget risiko for at udvikle, oftest når de bliver ældre. Det gælder forstørret hjerte (Dilateret Kardiomyopati (DKM)), kræft (især knoglekræft) og mavedrejning. Sidstnævnte er alle hunde af store racer udsatte for alene på grund af deres størrelse. Det er en akut og meget smertefuld fejllejring af mavesækken, som kræver hurtig operation, hvis hunden skal reddes.

Der forekommer desuden hos bl.a. Irsk Ulvehund en lidelse, der hedder Portosystemisk Shunt (PSS). Den skyldes, at processen, der efter fødslen sørger for, at blodrensningen skifter fra moderen (via moderkagen) til hundens lever, ikke gennemføres fuldt ud. Derved forgifter hunden langsomt sig selv, og hunde, der har fejlen, overlever sjældent hvalpealderen. Statistisk rammer lidelsen 1-2% af racen.

Det er muligt at teste en hund for fejlen ved at udtage 2 blodprøver samme dag efter hhv. 12 timers faste og et måltid og sammenligne disse. En del opdrættere får rutinemæssigt udført denne test på deres hvalpe inden, de sælges. Jeg har selv gjort det 1 gang og vurderede, at hele processen med blodprøveudtagning trods dygtig og professionel indsats var en massivt negativ oplevelse for hvalpene. Jeg deler den opfattelse, at hvalpe er særligt følsomme de første 3 mdr. af livet, specielt

over for dårlige oplevelser, der for nogle kan danne grundlag for livslange traumer. Den risiko vil jeg ikke systematisk udsætte mine hvalpe for, især ikke da jeg siden 1975 kun har opdrættet 1 hvalp med PSS (der aldrig forlod kennelen).

Dertil kommer en endeløs række af mere eller mindre velkendte sygdomme og lidelser, som enhver hund kan løbe ind i, og hvoraf de fleste har paralleller inden for human medicin. Der er en grund til, at både dyrlæger og læger har fuldt op at gøre verden over.

I de seneste årtier er der internationalt blevet fokuseret meget på at bekæmpe hjertelidelse hos Irsk Ulvehund. Der har været og er fortsat forskningsprojekter i gang for at afdække fakta om sygdommen og dens genetiske mønstre. I skrivende stund er der stadig ikke noget facit, men de fleste opdrættere gør deres bedste ved at få scannet deres avlshunde inden, de bliver brugt. Desværre er det typisk for sygdommen først at vise sig, når hundene har overskredet passende alder for at gå i avlen, så testede og godkendte avlshunde kan få DKM, når deres afkom forlængst er vokset op. Ligeledes kan en hund udmærket udvikle DKM, selv om ingen af dens forældre eller søskende nogensinde får det.

Der forekommer tilfælde af hofteledsdisplasi (HD) hos ulvehunde, men det er temmelig sjældent, og det er for de fleste opdrættere ikke rutine at røntgenundersøge avlshunde for HD. Gennem mine mere end 30 år som opdrætter har jeg ikke oplevet en ulvehund, der blev invalideret eller aflivet på grund af HD.

Større risiko er der for vækstproblemer i forbenene hos hvalpe, oftest i albuerne (Albueledsartrose (AA)), men heller ikke det er – ifølge min erfaring – et almindeligt problem, og i modsætning til HD er det for det meste muligt at korrigere AA med en rutineoperation.

Lige som med DKM og PSS er der ikke styr på arvegangen vedrørende de forskellige former for knoglelidelser. Forskere mener, at både arv og miljø spiller en væsentlig rolle, og at knoglelidelser i opvæksten kan fremprovokeres ved kraftig vækst, kraftig fodring og overdreven motionering. Jeg har gennem mange hundegenerationer valgt at fodre de hvalpe, jeg selv beholder til videre avl, med proteinrigt hvalpefoder, holdt dem i godt huld og ladet dem lege sammen ad libitum, for så har de det bedst. Kan de holde til det uden at få problemer, så mener jeg ikke, de kan være specielt disponerede for knoglelidelser. Om strategien er rigtig eller ej kan jeg ikke dokumentere, men bortset fra lidt vokseværk i tandskifteperioden hos enkelte hunde, har jeg hidtil set meget lidt til vækstproblemer i mit opdræt.

Det er sundt fornuft at købe hvalp efter hjertetestede forældre, men reelt har du ingen mulighed for at sikre dig, at netop din hund ikke bliver offer for mere eller mindre alvorlige sygdomme eller lidelser, som det kan koste dig dyrt at behandle.

Ved at købe hund hos en engageret opdrætter, som primært fokuserer på at avle for at beholde noget selv, kan du være rimeligt sikker på, at vedkommende har gjort sig umage, for opdrættere ønsker heller ikke sygdomsdisponerede hunde og store dyrlægeregninger. Men selv om de gør deres bedste, er det et spil med mange ubekendte at opdrætte dyr, og der vil uundgåeligt forekomme individer, som ikke lever op til de forhåbninger, der var til dem som små.

Økonomisk har vi ved køb af hund den sikkerhed på 2 års garanti, som købeloven foreskriver. Men de fleste forbrugere har en urealistisk idé om, at fordi, de betaler penge for varen hund, så er det opdrætterens ansvar at levere et produkt, der er fejlfrit, ikke kan gå i stykker og holder meget længe. I samme åndedrag belaster vi forbrugere frejdigt samfundet med konsekvenserne af vore

egne og vore efterkommeres utallige gebrækkeligheder.

Levende væsener er skrøbelige og i Darwin-året 2009 er vi blevet belært om, hvordan naturen hele tiden eksperimenterer med alt levende. Den laver "med vilje" større og mindre ændringer i organismers arveanlæg. Enkelte af dem forbedrer individets muligheder for overlevelse og medfører således evolution, tilpasning og arternes mangfoldighed, men de fleste virker negativt og kan forårsage lidelse og utidig død hos det berørte individ.

Det har aldrig været naturens mening, at alt, hvad der fødes, skal overleve og blive gammelt, for så rækker pladsen og ressourcerne på jorden ikke langt. Der skal udvikling og udskiftning til, og i et naturligt miljø er det kun de bedst tilpassede, der klarer at overleve og producere dueligt afkom. Men på de fleste områder modarbejder vi mennesker naturens orden fordi, den ikke passer i vores kram, og på kort sigt har vi i mangt og meget haft held med det. På længere sigt kan vi ikke forudse slutresultatet, men det ser ikke lovende ud.

Måske skulle vi lidt oftere tænke i større sammenhænge i stedet for altid snævert at fokusere på egne interesser og prøve at slippe for konsekvenserne af de valg, vi træffer i livet.

Når vi vælger at involvere os følelsesmæssigt med andre mennesker eller dyr, så risikerer vi at køre ind på øretævernes holdeplads og må indstille os på de sorger og bekymringer, det koster at få de mange glæder, der også er med i pakken.

Køb af Irsk Ulvehund

De fleste ulvehundehvalpe opdrættes af nogle få idealistiske hobbyopdrættere, som højst får et kuld eller to om året, mange langt sjældnere. For hver generation prøver de at få hunde frem, som er mindst lige så gode i udseende, temperament og sundhed end deres forfædre. Det er en vanskelig opgave, for Irsk Ulvehund er en ekstrem race på grund af sin størrelse, og den er selv på verdensplan begrænset i antal og dermed i valgmuligheder m.h.t. avlsmateriale.

At drive seriøst avlsarbejde er dyrt, tidskrævende og forbundet med mange nedture, for meget kan og vil gå galt. Opdrættere skal være meget kritiske med valg af avlsmateriale, både når de køber ind og lægger til af eget opdræt. De skal have flere hunde "i drift" end de faktisk skal bruge for at sikre, at der er hunde til rådighed for avlen, som har tilstrækkelig kvalitet og sundhed og fungerer som avlshunde.

Opdrætteren skal sørge for, at der er egnede faciliteter til rådighed for et hvalpekuld både inden- og udendørs. Der skal bruges en hvalpekasse af dimensioner, som ikke fås i handelen, så den skal

hjemmelaves eller specialfremstilles. Kassen skal stå i et lokale med passende temperatur, belysning, muligheder for opsyn og rengøring samt gode adgangsforhold både for mennesker, hvalpemoder og hvalpe i forskellige aldersklasser.

Når hvalpene vokser til, vil de have brug for plads til leg både inden- og udendørs, og alt skal sikres mod enhver tænkelig risiko for, at en aktiv og nysgerrig hvalp kan komme til skade.

Efterhånden, som de bliver større, kan hvalpene også selv anrette betydelig skade på inventar, rekvisitter og bevoksede områder. For mange år tilbage valgte en familie at opdrætte et kuld ulvehundehvalpe i et værelse i deres parcelhus. Værelset måtte efterfølgende totalrenoveres for et beløb der væsentligt oversteg, hvad familien fik ind ved salget af hvalpene.

Opdrættere ønsker at tilføre deres tæver de bedst mulige hanhunde og gør sig ofte alle mulige udgifter og ulejlighed for at rejse til disse med tæven eller importere sæd fra udlandet. Uanset indsatsen er der ca. 20% risiko for, at tæven ikke bliver drægtig.

I forbindelse med fødslen er det almindeligt med en eller anden form for dyrlægetilsyn, som minimum efter fødslen for at sikre, at alt er i orden. I nogle tilfælde kan der være komplikationer og i sidste ende blive brug for kejsersnit og/eller efterbehandling.

Hvalpene er forholdsvis små, når de bliver født, og mor og hvalpe skal overvåges i døgndrift de første kritiske uger for at sikre dels, at ingen hvalpe ved et uheld bliver klemmt under moderen, og dels at hver hvalp trives og vokser normalt.

Når de lærer at spise selv, skal de fodres mindst 4 gange i døgnet, og da de vokser ekstremt hurtigt, kommer hver hvalp – inden den forlader opdrætteren - op på et lige så stort foderbehov pr. dag som en voksen ulvehund. Hvalpefoder er noget dyrere end voksenfoder, og der bør bruges forskellige specielle tilskud (f.eks. hvalpemælkeerstatning) for at lette fravæningen, så der skal regnes med udlæg af mindst 600 kr pr. hvalp alene til ernæring.

Dertil kommer udgifter til vaccination, ormebehandling, dyrlægebehandling (hvalpe får nemt tarminfektion de første par måneder), stambogsregistrering, chipmærkning, markedsføring og alt det løse. Der medgår i snit 3-4 timer daglig (fordelt ud over hele dagen, så det er vanskeligt at være hjemmefra mere end få timer ad gangen) til fodring, rengøring, socialisering, kundekontakt og alt andet, der følger med ved at have et kuld hvalpe. Det er tid, der ikke honoreres overhovedet og kunne have været brugt til noget mindst lige så rart.

Ulvehunde får gennemsnitlig 6 overlevende hvalpe pr. kuld, og de fleste mennesker, der står over for et kuld til en pris af 10.000 kr eller mere pr. stk. tænker, at der må da være god fortjeneste på det.

I virkeligheden er det sådan, at de opdrættere, der satser på kvalitet i avlsdyr, fodringen af dem og de forhold, de lever under, konsekvent har røde tal på bundlinjen. Mange opdrættere har prøvet at føre omhyggelige regnskaber år for år og sågar været momsregistrerede, men når myndighederne ser, at facit er negativt, får de stemplet ”Hobby”, og så er det slut.

Endelig er der alle sorgerne og skuffelserne, som følger med det at opdrætte dyr. Det vil sige de superfine dyr, som kun får få eller ingen afkom, komplicerede fødsler, sygdomme, dødsfald blandt hvalpe og voksne, de mange dyr, der investeres i, og som alligevel ikke udvikler sig til egnet avlsmateriale, købte eller solgte dyr, som viser sig at blive syge eller være behæftet med mangler, utilfredse købere (hvad enten, det er berettiget eller ej) – listen er lang.

Alle, der går i lag med at opdrætte et kuld ulvehundehvalpe, er naive og ved ikke, hvad de går ind til. Der er en grund til, at 9 ud af 10 kun prøver 1 gang. Men nogle ganske få bliver så engagerede i at arbejde med racen, at de bliver ved i årevis trods omkostninger og modgang, og vist får tiltagende viden og erfaring mangt og meget til at glide bedre.

Motivationen er forskellig, lige fra ambitionen om at opdrætte stribetvis af udstillingsstjerner over et mål om at forbedre visse egenskaber hos racen til ønsket om – af personlige grunde – at holde fast ved en særlig slægt med bestemte træk, man er kommet til at sætte pris på.

Bag selv de ædlestemotiver - og ikke kun inden for hundeavl - ligger altid den egentlige drivkraft: den personlige tilfredsstillelse og evt. anerkendelse ved at udrette netop denne gerning.

Derfor er det helt sikkert - og absolut rimeligt - at opdrætsaktiviteten primært sker for opdrætterens egen skyld. Ingen fornuftige mennesker er så opofrende, at de avler med henblik på – med slid, slæb og tab – at producere kæledyr til fremmede. Men hundeslægten er nu engang sådan indrettet, at der fødes flere hvalpe, end opdrætterne selv har brug for. Således kan det gå op i en højere enhed, at der er hvalpe til rådighed for hvalpekøbere, og at der er gode hjem til de hvalpe, der ikke skal indgå i opdrætternes avlsarbejde.

Forskellige opdrættere er begavet med forskellige evner inden for faget, lige som de – inden for rammerne af racestandard - prioriterer forskelligt i deres avlsarbejde. Held og uheld afløser hinanden for alle, som bliver ved længe nok. Men essensen er, at hvis du køber hund hos en opdrætter, der primært avler til sig selv og ikke for at afhænde hele kullet, så har du den største sikkerhed for, at den pågældende har været omhyggelig med det kuld. Er det en person, som har været i faget i længere tid og nyder en vis respekt i ulvehundekredse, er der stor sandsynlighed for, at den pågældende har forstand på, hvad han/hun foretager sig og kan give god rådgivning både før og efter købet.

Det er op til dig at afgøre om det, en given opdrætter laver til sig selv, passer med dine ønsker.

Der er i vort forbrugersamfund megen fokus på at beskytte forbrugere mod at blive snydt af skrupelløse forretningsdrivende, som er ligeglade med køberne og kun omsætter varer for at score den størst mulige fortjeneste. De findes også i hundeverdenen, men de færreste vælger at beskæftige sig med Irske Ulvehunde, da markedet er lille og racen besværlig at opdrætte.

Det hænder, at private ulvehundeejere vælger at lade deres tæve få et kuld hvalpe. Det kan være fordi, de synes det kan være sjovt at prøve, for at få en hvalp efter en hund, de holder meget af, for at underholde børnene eller af andre grunde, men for det meste er det overvejende et forsøg på at

tjene lidt penge. Har de selv en hanhund, er det gerne ham, der er faderen, hvad enten han er et godt valg til tæven eller ej. Der er intet i vejen for, at du som hvalpekøber kan få dig en god familiehund hos en privat, men du må regne med, at de er endnu mindre kritiske i valg af avlsdyr og ved endnu mindre om, hvad de laver, end selv nystartede opdrættere, der dog som regel har læst lidt lektier først.

Hvor du skal købe din hvalp er tit et spørgsmål om, hvor der overhovedet er en hvalp at få, og hvilken opdrætters hunde, der falder i din smag. Nogle foretrækker en bestemt farve, og da ulvehunde findes i varianter fra sort til næsten hvid, kan farven være afgørende.

Hundene skal naturligvis leve under gode forhold, og opdrætteren bør være tillidvækkende, gøre indtryk af at være omhyggelig med sit avlsarbejde og interessere sig for hvilke forhold, køberen kan tilbyde en hvalp.

Det er altid en god idé at besøge mere end én opdrætter og evt. en udstilling, så du har et sammenligningsgrundlag, men i sidste ende handler det om at synes godt om forældrene til det kuld, der er tale om, og frem for alt føle god kemi med netop den hvalp, du tager med hjem.*